

ovoj zbirci »ima dvije trećine«, pa se dobiva dojam da je glavnim svojim zadatkom smatrao obuhvaćanje što većeg broja manje poznatih pjesama ili varijanata već poznatih pjesama. (Da li to istodobno znači i kvalitet?) Time se može objasniti zašto nema u zbirci i nekih popularnih i poznatijih pjesama.

I u ovoj, kao i u nekim drugim zbiricama, pod istim naslovom donose se dijelovi dviju ili više pjesama. Obično se distisi, i to ne prema sadržaju, spajaju u veće cjeline (npr. *Ustaj seljo, Od dolova... Mitraljezu, Ja sam Tita... itd.*). Ima i poznatih pjesama koje su u ovoj zbirci donesene fragmentarno (npr. *Mjesto tvoje... U nedjelju... i druge*).

Na kraju možemo zaključiti: ako se nastavi frapiranjem novinama i originalnostima bez originalnosti, postoji opasnost da jednog dana pjesme revolucije izgube autentičnost a time i estetsku vrijednost.

Ante Nazor

SLAVKO JANKOVIĆ, ŠOKAČKE PISMICE, II, Dvostihovi — deseterci, 2001 — 4230, napjevi 51 — 100, izd. Matica hrvatska, Vinkovci 1970, 192 str. + 26 nevezanih listova u prilogu.

U časopisu »Narodna umjetnost« br. 5—6, dr Vinko Žganec napisao je prikaz o prvom svesku zbirke Slavka Jankovića *Šokačke pismice*, štampanom 1967. godine. Tri godine kasnije (1970) objavljen je, također u izdanju Matice hrvatske u Vinkovcima, i II dio ove zbirke. O njemu ćemo govoriti u ovom prikazu.

U spomenutoj knjizi autor je objavio slijedećih 2230 tekstova deseteračkih dvostihova s područja Vinkovaca i Županje (pod red. br. 2001 — 4230) i, kao poseban prilog, 50 notnih zapisa (pod. red. br. 51 — 100).

Tekstovima prethode dva poglavlja, pod naslovom *O jeziku i O napjevima u ovoj knjizi*. U prvom je težište autorova izlaganja na pojavi riječi stranog porijekla u narječju i govorima u Šokadiji. U drugom poglavlju Janković govori o metričko-ritmičkom kriteriju koji mu je poslužio kao osnov za razvrstavanje napjeva tih pjesama.

I u ovoj, kao i u prvoj knjizi, tekstovi su razvrstani prema sadržaju i tematici na vrste i njihove podvrste, a unutar svake od njih po rednom broju i abecednom redu prvog stiha. Svakoj vrsti i podvrsti autor je napisao kraći uvod, koji se odnosi na sadržaj odgovarajućih pjesama. Osim toga, Janković u njima donosi i niz podataka u vezi s običajima, nošnjom, pjevanjem, sa životom na selu i drugim.

Ukoliko pjesma sadrži nerazumljive riječi, ili njen sadržaj ima skriveno značenje, Janković u bilješkama, ispisanim na dnu te iste stranice, daje kraća ili opširnija tumačenja.

Napjevi su ispisani na posebnim karticama i priloženi knjizi. Uz svaki primjer autor je dao njegovu tonalnu, ritmičku i melopoetsku analizu, zatim naziv napjeva prema narodnoj terminologiji (»kolski« napjev, »pokladóvac«, »drumárac« i sl.). Upoređujući rezultate Jankovićeve analize s odgovarajućim notnim primjerima, ne bismo se mogli složiti s analizama nekih napjeva, i to u prvom redu sa stajališta ritma i delopoetske strukture. Njihova analiza je mnogo problematičnija nego što se to činilo zapisivaču.

Na poleđini ovih kartica s notnim zapisima autor donosi tekstove dvostihova koji se na taj napjev pjevaju, nadalje, ime zapisivačevo, datum i godinu zapisivanja, lokalitet, podatak o pjevačima, te autorove dopunske bilješke.

Na posebnoj stranici Janković je dao pregled skala i ritmičkih obrazaca. Umjesto notama, on je ritmičke obrasce prikazao pomoću crtica različite dužine, što bi trebalo odgovarati različitom trajanju vremenske jedinice. Međutim, takav način prikazivanja je nepregledan, te čitaču otežava da, neovisno o notnom primjeru, stekne brži, lakši i pregledniji uvid u ovaj muzički element pjesme.

Na kraju knjige nalazi se rječnik stranih i šokačkih manje poznatih riječi.

Obje Jankovićeve zbirke *Šokačkih pismica* pružaju nam obiman i vrijedan materijal za upoznavanje folklorne tradicije područja Šokadije. U isto vrijeme građa nam koristi i za upoređivanje muzičke tradicije navedenog područja s istom vrstom tradicije ostalih krajeva Slavonije i susjednih republika.

Od preko 8.000 tekstova i 200 napjeva koliko nam je poznato da sadrži Jankovićeve zbirke »pismica« do sada je objavljena polovina (građe). Preostali tekstovi i napjevi, koji bi trebali izaći u trećem i četvrtom svesku ove zbirke, Janković je također pripremao za štampu. Međutim, smrt je odjednom prekinula njegov dugogodišnji djelotvoran rad, kojim je stekao velike zasluge za hrvatsku muzičku folkloristiku. Bilo bi veoma korisno da onaj ko vodi brigu o ostavštini Slavka Jankovića na vrijeme objavi preostali materijal kako se ne bi dogodilo da ostane zaboravljen i za nas izgubljen.

Dunja C. Rihtman

MUSIKTEHNOLOGISCHE JAHRESBIBLIOGRAPHIE EUROPAS — ANNUAL BIBLIOGRAPHY OF EUROPEAN ETHNOMUSICOLOGY, 5, 1970. Herausgegeben vom Slowakischen Nationalmuseum in Verbindung mit dem Institut für Musikwissenschaft der Slowakischen Akademie der Wissenschaften, unter Mitwirkung des International Folk Music Council durch OSKAR ELSCHKEK, ERICH STOCKMANN und IVAN MAČÁK, Bratislava 1971, 119 str.

Godišnja etnomuzikološka bibliografija Evrope izlazi već pet godina, i to redovito, br. 1 za 1966. izašao je 1967. g. Izdavanje ovog veoma potrebnog i vrijednog priručnika potpomažu Slovačka akademija znanosti i International Folk Music Council. Iz sadržaja dosad objavljenih svezaka vidi se da u njima svojim prilogima sudjeluju gotovo sve evropske zemlje. Neke, naime, ne surađuju svake godine.

Bibliografija donosi samo djela znanstvenog karaktera. Raspoređena su prema evropskim državama u kojima su objavljena. Da bi omogućila bolji uvid u sadržaj radova, bibliografija uz registar autora ima i pregled po geografsko-etničkim područjima te registar prema područjima istraživanja i vrstama radova (pjesma, svirka, instrumenti, ples, opća djela, zbirke). Posebne kartice pobliže govore o djelu, upozoravaju na broj muzičkih (notnih) primjera, zapisa plesova, tabela i dr.

Uz bibliografiju svake zemlje priložen je i popis periodika koje su u dotičnoj godini objavile etnomuzikološke radove. Naslovi radova prevedeni su na engleski, njemački ili francuski jezik. Sama je bibliografija dvojezična, pisana njemački i engleski.

Bibliografski pregled etnomuzikoloških radova iz Jugoslavije izradile su u prvom broju Radmila Petrović (Beograd) i Zmaga Kumer (Ljubljana), od drugog broja dalje, redovito u svakom svesku, samo R. Petrović.

Jerko Bezić